

SEX FRÅGOR OM RIKSDAG OCH REGERING

FRÅGA 1. Hur utses den svenska riksdagen?

1. 4-procentsspärren
 2. röstkort
 3. röstlängd
 4. röstningsbås
 5. röstsammanräkning
 6. valföretare
 7. valkuvert
 8. vallokal
 9. valsedel
 10. valurna
- A. Den som sitter i vallokalen och tar emot rösten från de röstande.
 - B. Där man lägger sin röstsedel.
 - C. Där man röstar, brukar vara en skola.
 - D. Där stoppar valföretaren ner valkuvertet.
 - E. Där står partibeteckningen samt namnen på de personer som partiet vill ha in i riksdagen.
 - F. En förteckning över de röstberättigade som skall rösta i just den vallokalen.
 - G. En skyddande anordning så att inte andra ser på vilket parti man röstar.
 - H. Får alla röstberättigade på posten. Talar om var man skall rösta.
 - I. Sker enligt en metod som kallas proportionellt valsystem.
 - J. Så att det inte blir för många partier i riksdagen.

Uppgift A.

Para ihop de siffermarkerade orden (1 - 10) med de bokstavsmarkerade beskrivningarna (A - J).

Uppgift B.

Ordna alla de tio orden (1 - 10) i den tidsordning som de uppträder i ett riksdagsval när du röstar.

Uppgift C.

När valet är över så börjar röstsammanräkningen. Ordna följande 4 saker i den tidsordning som de uppträder i sammanräkningen:

1. de kvarvarande partiernas sammanlagda röster räknas och sätts till 100 (man vet ju redan hur många röster som de vardera fått)
2. de partier som har under 4 procent av totalrösterna tas bort
3. rösternas räknas för varje parti (som fått röster i valet)
4. totalantalet röster i valet räknas (en per valsedel)

FRÅGA 2. Vilka är riksdagens huvuduppgifter?

Vad ingår i följande tre saker som riksdagen gör (A, B, C)?

A. lagstiftning

1. besluta om alla nya lagar
2. föreslå nya lagar till regeringen
3. skicka ut nya lagar till berörda myndigheter
4. sända förslag om lagändringar till regeringen
5. utreda och ta fram förslag till nya skatthöjningar
6. verkställa lagarna genom tilläggsbestämmelser
7. ändra gammal lag genom beslut om ny lag

B. besluta om statens budget

1. bestämma statens utgifter område för område
2. fatta beslut om det som rör statens ekonomi för kommande år

3. fatta beslut om statens inkomster, t.ex. skattesatser
4. ha hand om Sveriges ekonomi (inkomster, utgifter)
5. starta statliga företag med hjälp av statens utgifter
6. sända förslag till regeringen om statens ekonomi
7. utreda vilka inkomster och utgifter som statens haft

C. kontrollera regeringen

1. fråga regeringen vad den gör åt missförhållanden i samhället
2. granska regeringens arbete med att verkställa riksdagsbesluten
3. kontrollera vad regeringen gör med departementen
4. lämna förslag till regeringen om nya lagar
5. noga läsa det som regeringen skriver i sina förordningar
6. se till så att regeringens utskott gör vad de skall göra
7. övervaka regeringens arbetstider

FRÅGA 3. Hur utses den svenska regeringen?

1. alla vill ha sin egen partiledare... 2. det är sällan som ett parti får egen majoritet i riksdagen 3. ej 175 eller fler nej-röster 4. förtroende från en majoritet av riksdagsledamöterna 5. fler ja-röster än nej-röster 6. riksdagens ordförande frågar partierna 7. talmannen lägger fram ett förslag	A. Den regel som används när riksdagen röstar fram en statsminister. B. Talmannen måste först veta hur partierna ungefär kommer att rösta. C. När riksdagen röstar fram en statsminister, så måste det finnas någonting att rösta på. D. Så här vinner ett förslag när riksdagen röstar om alla andra saker, utom när man skall rösta fram en statsminister. E. Detta är orsaken till att man inte kan rösta på vanligt sätt när man röstar om statsministern. F. ...till statsminister. G. Riksdagen kan när som helst fälla en regering om majoriteten så önskar. Det gäller för regeringen att ha ...

Uppgift A.

Para ihop de siffermarkerade sakerna (1 - 7) med de bokstavsmärkta beskrivningarna (A - G).

Uppgift B.

Ordna fem av de siffermarkerade sakerna (1, 2, 3, 6, 7) i den tidsordning som de uppträder i ett statsministerval.

FRÅGA 4. Vilka är regeringens huvuduppgifter?

Vad ingår i följande två saker som regeringen gör (A och B)?

A. arbeta med propositioner

1. föreslå alla nya lagar
2. låta kunniga personer i utskotten ta fram fakta
3. ge förslag till vart statens pengar skall gå
4. överlämna förslag till riksdagen
5. besluta om Sveriges inkomster och utgifter
6. ge departementen utredningsuppgifter
7. ge riksdagen skatteändringsförslag

B. verkställa riksdagsbeslut

1. varje minister är chef i ett statligt verk, t.ex. invandrarverket
2. fatta beslut om tillägsbestämmelser
3. ge lämpligt utskott uppgiften att genomföra en sak
4. skriva motioner till riksdagen
5. styra statliga verk med bestämmelser
6. förklara riksdagsbeslut för berörda myndigheter
7. utföra det som står i lagen

FRÅGA 5. Vad är riksdagsutskott och vad är det bra för?

A. Vad är riksdagsutskott?

1. består av anställda tjänstemän
2. cirka 17 stycken ledamöter
3. det finns cirka 16 stycken riksdagsutskott
4. har hand om ett verksamhetsområde
5. lika många personer som partierna i riksdagen
6. partierna har samma procent platser som i riksdagen
7. riksdagsledamöter valda av sina partier

B. Vad är riksdagsutskott bra för?

1. består i princip av partiernas kunnigaste på området
2. bryr sig om alla förslag som kommer från regeringen
3. förbereder alla riksdagsärenden
4. hjälper regeringen med besluten
5. samarbetar med departementen på samma område
6. tar fram nya lagförslag på sitt specialområde
7. är så få att man kan diskutera på djupet

FRÅGA 6. Vad är ett departement och vad är det bra för?

A. Vad är departement?

1. består av anställda tjänstemän
2. cirka 16 stycken departement finns det
3. har ett antal medlemmar som kommer från partierna
4. har hand om var sitt verksamhetsområde
5. jobbar med riksdagsfrågor
6. partierna har samma procent platser som i riksdagen
7. regeringsmedlem är chef

B. Vad är departement bra för?

1. byts inte ut mellan val, kunskapsstillgång för ny regering
2. förser regeringen med utredningar
3. genomför riksdagens beslut
4. hjälper till så att propositionerna blir så bra som möjligt
5. jobbar som utredare åt riksdagens utskott
6. kontrollerar regeringen arbete åt riksdagen
7. ger partierna experthjälp på ett område